

Camí ral de Vic a Olot

Rupit i Pruit

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	A la banda de tramuntana del terme municipal - Pruit
Emplaçament	A la banda de tramuntana del terme municipal, creuant el terme del sud-oest al nord-est
Alçada:	1048 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud:	42.06385
Longitud:	2.43813
UTM Est (X):	453514
UTM Nord (Y):	4657018

Classificació

Número de fitxa	08901 - 286
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Medieval Modern Contemporani Popular
Segle	X-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	Xarxa natura 2000
Accés	Fàcil
Ús actual:	Lúdic/Cultural
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos propietaris

Fitxes associades:

[Les Marrades del Grau d'Olot](#)

[Comajoan](#)

[La Serra](#)

[L'Hostalot](#)

[Pont de l'Hostalot](#)

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Descripció

El camí ral de Vic a Olot s'endinsa dins del terme municipal de Rupit i Pruit per la banda nord-oest, a través del solell de Comajoan cap al coll sa Cabra (situat damunt de la masia del Colomer). Aquest tram discorre per sota del cingle d'Aiats, ascendint normalment sobre la roca del terreny que aflora en diversos llocs. En altres llocs, el camí no supera l'amplada d'un corriol. El traçat continua carenejant la serra de Mateus, amb el tram empedrat dels Alous, fins al grau Xic. En aquest punt, el camí es desvia en direcció nord a través d'unes petites marrades amb restes de vorals i talussos. En aquest punt, el descens és lleu i s'hi localitza un altre tram de calçada amb un talús de pedra seca, cobert per la vegetació existent, fins a arribar a la masia de la Serra. Després de creuar la finca, passant pel bell mig de les construccions d'aquest mas, el camí travessa la carretera de Falgars d'en Bas cap a l'Hostalot, passant per davant de la façana principal de la masia (en l'actualitat, aquest tram es desvia per un camí artificial que voreja la casa per la banda de llevant). Des d'aquest punt s'enllaça amb el primer tram empedrat original del camí, just abans d'arribar a la baixada del pont de l'Hostalot. Aquest tram té una amplada d'entre 6 i 7 metres, amb trencaigües i delimitada amb guardarodes monolítics. A la zona central del pont, la calçada s'estreny fins a 1,80 metres. Passat el pont, el camí està empedrat mitjançant llambordes i lloses disposades a plec de llibre, amb grans lloses quadrangulars i els propis afloraments de roca de la zona, arribant fins pràcticament a l'entrada de la finca de l'hostal del Grau. En origen, el camí passava per davant la façana principal de l'edifici, tot i que actualment es desvia per fora de la finca vorejant uns camps fins al costat nord-est de la casa. En aquest punt, el traçat enllaça amb el recorregut original i s'inicia l'abrupte descens de les Marrades del Grau, que salva el desnivell existent entre l'altiplà del Collsacabra i la plana d'en Bas, el denominat grau d'Olot. El tram de les Marrades finalitza a la font de les Marrades, punt des del qual el camí entra dins del terme municipal de la Vall d'en Bas.

Observacions:

L'element està inclòs dins dels límits de l'Espai Natural Protegit del Collsacabra.

Història

El camí ral entre Vic i Olot va ser durant molts anys l'única via de comunicació entre les comarques d'Osona i la Garrotxa. Tot i que hi ha constància d'una via romana que de Barcelona pujaria cap al Collsacabra, per després travessar la vall d'en Bas cap al pla d'Olot, no es pot assegurar que seguís el mateix traçat que el camí ral de Vic a Olot. Segons alguns autors, la via que creuava el Collsacabra era la *strata francisca* o camí de França. Aquesta via, en època medieval, es convertiria en el camí que unia les viles de Vic i Olot. Al segle XII, aquestes vies quedaren sota la jurisdicció del rei, passant a ser conegudes com "camí reial" o la seva contracció "ral". Durant l'edat mitjana i moderna, el camí va assolir el seu màxim esplendor i va esdevenir una via de comunicació imprescindible per als comerciants i traginers, així com per les relacions socials entre els habitants de les dues zones. Els diferents conflictes bèl·lics ocorreguts entre els segles XVII i XX i el bandolerisme també actuaren damunt de la via. Durant la primera meitat del segle XVIII, el camí ral fou refet, construint les Marrades del Grau (1729-1731). Entre finals del segle XIX i principis del segle XX, amb la construcció de noves carreteres, el camí va caure en desús i es va utilitzar principalment com a camí ramader.

Bibliografia

- ALBAREDA, Joaquim; FIGUEROLA, Jordi; MOLIST, Miquel; OLLICH, Imma (1984). *Història d'Osona*. Col. L'Entorn, 5. Vic: Eumo Editorial, p. 474, 475.
- BUSQUETS COSTA, Francesc; FUMANAL PAGÈS, Miquel Àngel; COLOMER CASAMITJANA, Joel; GUTIÉRREZ ORTIZ, Júlia (2010). *Travessant el Collsacabra. El camí ral de Vic a Olot i les Marrades del Grau. Història, arqueologia, patrimoni*. Olot: Ajuntament d'Olot, p.
- CROSAS, Carles; SOLÀ, Joan; DOMINGO, Gemma (2014). *Catàleg de béns a protegir. Text refós*. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Rupit i Pruit. Consultat 12 novembre 2020, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm identificació A04.
- CROSAS, Jaume (2009). "Mapa del camí ral de Vic a Olot". *Els Cingles de Collsacabra*, any XXX, núm. 61, p. 18-19.
- FONT I GAROLERA, Jaume (2014). "La xarxa de camins i les comunicacions a Osona al segle XVIII i la vertebració territorial de la comarca". *Ausa*, XXVI, núm. 174, p. 948, 950, 956, 958, 961, 962.
- LLOBET, Salvador (1963). *Guilleries, Collsacabra, S. Pere de Casserres, Rupit, El Far, Sant Romà de Sau, Castanyet, Coll de Ravell. Mapa topogràfic y notas por el Dr. Salvador Llobet*. Granollers: Editorial Alpina, p. 19.
- NOGUERA, Antoni (1964). *Collsacabra*. Barcelona: Selecta, p. 142-143, 145.
- ROVIRÓ I ALEMANY, Xavier (2014). *El Camí Ral de Vic a Olot. Itineraris i històries*. Col·lecció Popular Llegendes, 30. Sant Vicenç de Castellet: Farell Editors.
- SERRA I CLOTA, Assumpta (2009). "Els camins medievals al Collsacabra-II. Tipus de camins que s'estenen per tot el territori". *Els Cingles de Collsacabra*, any XXX, núm. 62, p. 10-11.
- SERRA I CLOTA, Assumpta (2010). "Els camins medievals al Collsacabra-III. Relació entre els grans camins i el poblament". *Els Cingles de Collsacabra*, any XXXI, núm. 63, p. 9-10.
- SEVILLA, Rafael (2006). "Recuperació i rehabilitació del camí ral de Vic a Olot". *Els Cingles de Collsacabra*, any XXVII, núm. 55, p. 8-11.

